

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 14 marca 2024 r.

DIH-2.707.1.2024.PS

DECYZJA DIH-2 NR 1.2024

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), art. 18 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) w związku z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846, ze zm.)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po rozpatrzeniu odwołania z 2 stycznia br. złożonego przez pełnomocnika spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 18 grudnia 2023 r. nr 123/2023 (nr WPR.8361.585.2023), zarządzającej w toku kontroli niezwłoczne usunięcie stwierdzonej nieprawidłowości polegającej na gromadzeniu w zbiorniku o pojemności 50.000 litrów oleju napędowego niespełniającego w znacznym stopniu wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. 2023 r. poz. 1314),

postanawia utrzymać zaskarżoną decyzję w mocy.

UZASADNIENIE

Pismem z 9 stycznia br. Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej (dalej jako „Małopolski WIH” lub „organ pierwszej instancji”) przekazał do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako „UOKiK”) ww. odwołanie wraz z materiałami kontroli przeprowadzonej na stacji zakładowej, należącej do przedsiębiorcy (dalej także: „przedsiębiorca”, „spółka” lub „strona”). Odwołanie zostało złożone w terminie i trybie wynikającym z art. 129 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.) - dalej jako „kpa”.

Kontrola została wszczęta 13 listopada 2023 r., bez wcześniejszego zawiadomienia. Z uwagi na nieobecność osób uprawnionych do reprezentowania spółki lub osoby upoważnionej, kontrolę przeprowadzono w obecności osoby czynnej (kierownika magazynu), zgodnie z art. 97 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, ze zm.).

Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIH okazali legitymacje służbowe i upoważnienie do przeprowadzenia kontroli

nr WPR.8361.525.2023 z 9 listopada 2023 r. oraz przekazali pouczenie o przysługujących prawach i obowiązkach wraz z klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych. Zakres kontroli obejmował między innymi jakość paliw ciekłych.

W toku kontroli, 13 listopada 2023 r. inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIIH pobrali do badań, z partii liczącej 45.996 litrów, próbki oleju napędowego, tj. próbkę nr 1525/23/7431 i próbkę kontrolną nr 5401/23/7431 w ilości 4 + 0.8 litra każda (protokół pobrania próbek paliw WPR.8361.525.2023).

Następnie inspektorzy przekazali próbkę oleju napędowego nr 1525/23/7431 i próbkę kontrolną nr 5401/23/7431 do niezależnego, akredytowanego laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie (protokół przyjęcia próbki do badań nr M/TA2/225/2023). W toku kontroli osoba czynna w lokalu oświadczyła (oświadczenie w aktach sprawy - załącznik nr 1 do akt kontroli), że na stacji zakładowej nie jest prowadzona sprzedaż paliwa, dlatego też nie posiadają koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

Z uwagi na nieobecność osób uprawnionych podczas kontroli, pismem z 14 listopada 2023 r. wysłano przedsiębiorcy upoważnienie do przeprowadzenia kontroli. Pismo zostało odebrane 18 listopada 2023 r.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez niezależne, akredytowane laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie (sprawozdanie z badań nr 225 M/TA2/2023) wykazało, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy (o nr próbki 1525/23/7431) nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1314), zwanego dalej: „rozporządzeniem w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych”, z uwagi na stabilność oksydacyjną, którego wynik badania wyniósł:

- powyżej 50 g/m³ - przy wymaganiach jakościowych maks. 25 g/m³ (tolerancja maks. 33 g/m³),
- 1,0 h - przy wymaganiach jakościowych min. 20 h (tolerancja 17,5 h).

W toku ponownej kontroli, 23 listopada 2023 r., inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIIH poinformowali osobę czynną o wynikach badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego (o nr próbki 1525/23/7431) pobranego 13 listopada 2023 r. Poinformowali również o możliwości złożenia wniosku o badanie próbki kontrolnej nr 5401/23/7431, pobranej w toku kontroli przeprowadzonej 13 listopada 2023 r. W toku kontroli ustalono ponadto, że w czasie od 13 listopada do 23 listopada 2023 r. miały miejsce trzy dostawy oleju napędowego tj. 15, 20 i 22 listopada 2023 r.

Z uwagi na nowe dostawy paliwa inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIIH pobrali do badań, z partii liczącej ok. 48.202 litrów, próbki oleju napędowego, tj. próbkę nr 1609/23/7431 i próbkę kontrolną numer 5978/23/7431 w ilości 4 + 0.8 litra każda (protokół pobrania próbek paliw WPR.8361.559.2023). 23 listopada 2023 r. inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIIH przekazali próbkę oleju napędowego nr 1609/23/7431 i próbkę kontrolną nr 5978/23/7431 do akredytowanego niezależnego laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie (protokół przyjęcia próbki do badań nr M/TA2/249/2023).

Jednocześnie, 23 listopada 2023 r., po pobraniu próbek, Małopolski WIIH wydał postanowienie o zabezpieczeniu produktów WPR.8361.559.2023 w celu ustalenia

rzeczywistej jakości, zabezpieczając 48.192,40 litrów oleju napędowego znajdującego się w zbiorniku o pojemności całkowitej 50.000 litrów, znajdującego się na stacji należącej do strony. Na powyższą okoliczność sporządzono protokół zabezpieczenia produktu.

W toku kontroli przeprowadzonej 23 listopada 2023 r. strona oświadczyła, że w ciągu 7 dni podejmie decyzję dotyczącą badania próbki kontrolnej pobranej w toku kontroli 13 listopada 2023 r.

W związku z nieobecnością osoby upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego, pismem z 27 listopada 2023 r., do osób uprawnionych do reprezentowania przedsiębiorcy, wysłano upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, protokół pobrania próbek, protokół kontroli, protokół zabezpieczenia produktu, postanowienie o zabezpieczeniu produktu WPR.8361.559.2023 oraz sprawozdanie z badań nr 225 M/TA2/2023. Pismo zostało odebrane 4 grudnia 2023 r.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez niezależne, akredytowane laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie (protokół z badań nr 249M/TA2/2023 z 28 listopada 2023 r.) wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy (o nr próbki 1609/23/7431), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na parametr stabilność oksydacyjna, którego wynik badania wyniósł:

- powyżej 50 g/m³ - przy wymaganiach jakościowych maks. 25 g/m³ (tolerancja maks. 33 g/m³),
- 1,3 h - przy wymaganiach jakościowych min. 20 h (tolerancja 17,5 h).

W związku z powyższym, w trakcie kolejnej kontroli przeprowadzonej 4 grudnia 2023 r., inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIIH, poinformowali osobę czynną o wynikach badań próbki oleju napędowego pobranego 23 listopada 2023 r. o numerze 1609/23/7431 (sprawozdanie z badań nr 249M/TA2/2023 z 28 listopada 2023 r.). Ponadto poinformowali o możliwości złożenia wniosku o badanie próbki kontrolnej nr 5978/23/7431, pobranej w toku kontroli 23 listopada 2023 r.

Strona, drogą elektroniczną 15 grudnia 2023 r. przekazała pismo z 14 grudnia 2023 r., w którym oświadczyła, że nie będzie badała próbek kontrolnych pobranych w toku kontroli 13 września 2023 r. i 23 listopada 2023 r.

W związku z nieobecnością osoby upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego pismem z 6 grudnia 2023 r. do przedsiębiorcy wysłano upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, protokół kontroli oraz sprawozdanie z badań nr 249/M/TA2/2023. Pismo zostało odebrane 13 grudnia 2023 r.

Inspektorzy Małopolskiego WIIH, podczas kontroli 18 grudnia 2023 r., okazali osobie upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego (pełnomocnictwo w aktach sprawy) legitymacje służbowe i upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr WPR.8361.525.2023 z 18 grudnia 2023 r. oraz pouczenie o przysługujących prawach i obowiązkach wraz z klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych.

Inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIIH podczas kontroli uchylili postanowienie z 23 listopada 2023 r. o zabezpieczeniu 48.192,40 litrów oleju napędowego zgromadzonego w zbiorniku o pojemności całkowitej 50.000 litrów, znajdującego się na stacji zakładowej należącej do strony. Jednocześnie w toku kontroli wydali decyzję nr 123/2023 zarządzającą

niezwłoczne usunięcie stwierdzonej nieprawidłowości polegającej na gromadzeniu w zbiorniku, o pojemności całkowitej 50.000 litrów, oleju napędowego w ilości 48.192,40 litrów, w stacji zakładowej należącej do przedsiębiorcy. Badania laboratoryjne wykazały, że gromadzony na stacji zakładowej olej napędowy nie spełniał wymagań jakościowych określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, ze względu na interes gospodarczy państwa. Decyzja została doręczona osobie upoważnionej do reprezentacji kontrolowanego 18 grudnia 2023 r.

Pismem z 2 stycznia br. wpłynęło odwołanie od ww. decyzji złożone przez pełnomocnika strony. Do ww. odwołania nie dołączono pełnomocnictwa. W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: Prezes UOKiK”, „organ drugiej instancji”), wezwał stronę pismem z 18 stycznia br. do przedłożenia stosownych dokumentów, pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpatrzenia.

Pełnomocnik strony zaskarżył ww. decyzję w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. Naruszenie art. 15 ustawy z 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846, ze zm.) - dalej jako „ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania paliw”, art. 18 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) - dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, poprzez przyjęcie, iż stwierdzona nieprawidłowość polega na gromadzeniu paliwa w zbiorniku nr 1 w Stacji Obsługi Autobusów należącej do strony;
2. Naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 w związku z art. 77 § 1 kpa, polegające na niewyczerpującym zebraniu i rozpatrzeniu materiału dowodowego to jest zaniechaniu zbadania jakości paliwa na podstawie próbek pobranych bezpośrednio ze zbiornika, w którym gromadzone jest paliwo.

Pełnomocnik wskazał na badania laboratoryjne nr 75/TE/2023 z 20-22 grudnia 2023 r. zlecone przez stronę. Zgodnie ze stwierdzeniem strony, próbka została pobrana ze zbiornika, w którym znajduje się olej napędowy kwestionowany przez organ. Wyniki badań przeprowadzone przez niezależne, akredytowane laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie wykazały, że paliwo spełnia wymagania jakościowe określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Strona dołączyła sprawozdanie z badań nr 75/TE/2023 z 22 grudnia 2023 r. Z powyższego pełnomocnik strony wysnuł wniosek, że przyczyna złej jakości paliwa miała swoje źródło w urzędzeniu dystrybucyjnym natomiast paliwo w zbiorniku spełnia wymagania jakościowe.

Jednocześnie pełnomocnik złożył wniosek o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji. Strona wskazała, że wykonanie decyzji poprzez opróżnienie zbiornika, w którym zgromadzonych jest prawie 50.000 litrów paliwa, które spełnia wymagania jakościowe nie służy interesowi gospodarczemu państwa, a jednocześnie naraża odwołującego na poniesienie istotnej szkody majątkowej.

Pismem z 31 stycznia br. do UOKiK wpłynęło pełnomocnictwo strony z 2 stycznia br. wraz z opłatą skarbową i sprawozdaniami z badań paliwa ciekłego.

Pismem z 9 lutego br. do UOKiK wpłynęło pismo od Małopolskiego WIIH uzupełniające akta sprawy o zwrotne potwierdzenie odbioru do pism z 6 grudnia 2023 r. oraz 27 listopada 2023 r.

12 lutego br. Prezes UOKiK, zgodnie z art. 10 § 1 kpa, poinformował stronę o prawie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, składania wniosków dowodowych, a także do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy w siedzibie UOKiK. Jednocześnie umożliwił stronie wypowiedzenie się w sprawie, przedłużając postępowanie administracyjne do 15 marca br. Stronie doręczono pismo 26 lutego br. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie wypowiedziała się w sprawie w wymaganym terminie.

Rozpoznając odwołanie, Prezes UOKiK ustalił i stwierdził, co następuje.

Mając na względzie całość zebranego w sprawie materiału dowodowego, na wstępie należy podkreślić, iż stosownie do postanowień art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach, a także w rekreacyjnych jednostkach pływających.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez niezależne akredytowane laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie (sprawozdanie z badań nr 225 M/TA2/2023) wykazało, że oferowany w dniu kontroli 13 listopada 2023 r. olej napędowy (o nr próbki 1525/23/7431), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na parametr stabilność oksydacyjna, którego wynik badania wyniósł:

- powyżej 50 g/m³ - przy wymaganiach jakościowych maks. 25 g/m³,
- 1,0 h - przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Następnie, badania laboratoryjne przeprowadzone przez niezależne, akredytowane, laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie (sprawozdanie z badań nr 249M/TA2/2023) wykazały, że oferowany w dniu kontroli 23 listopada 2023 r. olej napędowy (o nr próbki 1609/23/7431), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na parametr stabilność oksydacyjna, którego wynik badania wyniósł:

- powyżej 50 g/m³ - przy wymaganiach jakościowych maks. 25 g/m³,
- 1,3 h - przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Powyższe wyraźnie wskazuje, że badania próbek paliwa pobranego 13 listopada i 23 listopada 2023 r. wykazały, że olej napędowy gromadzony na kontrolowanej stacji zakładowej nie spełnia wymagań jakościowych w zakresie parametru - stabilność oksydacyjna wyrażonego zarówno w „h” jak i „g/m³”. Strona pismem podpisanym 15 grudnia 2023 r. oświadczyła, że nie będzie badała próbek kontrolnych oleju napędowego pobranych podczas kontroli 13 listopada i 23 listopada 2023 r. W związku z powyższymi wynikami próbek oleju napędowego o nr próbki 1525/23/7431 z 13 listopada 2023 r. oraz o nr próbki 1609/23/7431 z 23 listopada 2023 r. stały się ostateczne.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zabrania się transportowania, magazynowania, wprowadzania do obrotu oraz gromadzenia w stacjach zakładowych paliw ciekłych, jeżeli nie spełniają wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 lub art. 6 ust. 3 tej ustawy.

W kontekście powyższego należy stwierdzić, iż gromadzenie oleju napędowego, niespełniającego wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, stanowi naruszenie dyspozycji powołanych powyżej przepisów art. 3 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Z kolei, art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o Inspekcji Handlowej stanowi, że wojewódzki inspektor może zarządzić w toku kontroli, w drodze decyzji, m. in. niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, jeżeli jest to konieczne ze względu na bezpieczeństwo lub interes konsumentów albo interes gospodarczy państwa. Przepis ten stanowił podstawę prawną wydania zaskarżonej decyzji. Po stwierdzeniu w toku kontroli nieprawidłowości w zakresie jakości paliwa, w tym przypadku negatywnych wyników analizy laboratoryjnej pobranych próbek oleju napędowego, Małopolski WIIH zarządził w toku kontroli niezwłoczne usunięcie stwierdzonej nieprawidłowości polegającej na gromadzeniu w zbiorniku, o pojemności całkowitej 50.000 litrów, oleju napędowego 48.192,40 litrów, w stacji zakładowej należącej do przedsiębiorcy, uzasadniając swoją decyzję interesem gospodarczym państwa.

W opinii Prezesa UOKiK, niedotrzymanie normy dotyczącej stabilności oksydacyjnej może powodować wzrost lepkości oraz powstanie żywic i osadów, które mogą bardzo poważnie zaszkodzić eksploatacji pojazdu, blokując zarówno filtry jak i pozostałe elementy układu paliwowego. Każde użycie paliwa powodujące przekraczanie parametru powoduje podwyższenie konsumpcji paliwa i podwyższenie udziału szkodliwych substancji w spalinach, co również przyczynia się do zwiększenia zanieczyszczenia środowiska. Zanieczyszczenie środowiska stanowi zagrożenie interesom gospodarczym państwa bowiem normy konkretnych parametrów paliw zostały określone aby zapobiegać zanieczyszczeniu środowiska, którego jakość ma również wpływ na zdrowie ludzi.

Wyniki badań oleju napędowego pobranego w toku kontroli 13 listopada i 23 listopada 2023 r. w pełni uzasadniają decyzję Małopolskiego WIIH z 18 grudnia 2023 r. nr 123/2023, zarządzającą w toku kontroli niezwłoczne usunięcie stwierdzonej nieprawidłowości polegającej na gromadzeniu w zbiorniku o pojemności 50.000 litrów oleju napędowego niespełniającego w znacznym stopniu wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych.

W złożonym odwołaniu strona wskazała, że paliwo zgromadzone w zbiorniku spełnia wymagania jakościowe. Na poparcie swojego stanowiska pełnomocnik strony dołączył do odwołania sprawozdanie nr 75/TE/2023 z badania próbki nr TA3/95/23 pobranej 20 grudnia 2023 r., wykonanego na zlecenie strony w Instytucie Nafty i Gazu - Państwowym Instytucie Badawczym w Krakowie. Pełnomocnik wniósł również wniosek o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji wskazując na istotne szkody materialne strony.

Odnosząc się do okoliczności pobrania przez stronę próbki we własnym zakresie i przekazania jej do badań laboratoryjnych, Prezes UOKiK wyjaśnia, że wynik tego badania nie może być wzięty pod uwagę w przedmiotowym postępowaniu. Zgodnie z obowiązującymi

przepisami ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, wyłącznie próbki paliw pobrane przez inspektorów Inspekcji Handlowej oraz ich wyniki stanowią wiarygodne źródło, które są brane pod uwagę w toku kontroli prowadzonych w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw. W ramach systemu inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIIH, w toku kontroli przeprowadzonej u strony 13 i 23 listopada 2023 r., pobrali próbki paliw zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 1 września 2009 r. w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1035), dalej: „rozporządzenie w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych” oraz postanowieniami normy PN-EN 14275 „Paliwa do pojazdów samochodowych. Ocena jakości benzyny silnikowej i oleju napędowego. Pobieranie próbek z dystrybutorów detalicznych i zakładowych”, w oparciu o którą określono przepisy ww. rozporządzenia w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych.

Ponadto, co jest również istotne, stosownie do postanowień art. 17 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w toku postępowania kontrolnego inspektor pobiera dwie próbki. Cytowany przepis nie pozostawia zatem wątpliwości, iż do badań pobierane są dwie próbki, próbka i próbka kontrolna, co miało miejsce w niniejszej sprawie, w trakcie kontroli 13 i 23 listopada 2023 r. Badaniu z urzędu podlega próbka, zaś próbka kontrolna badana jest jedynie na wniosek kontrolowanego przedsiębiorcy, z której to możliwości strona nie skorzystała (oświadczenie strony z 14 grudnia 2023 r.). Przepisy ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw nie przewidują pobrania trzeciej próbki paliwa do badania, a tym samym brania pod uwagę wyników badań innych próbek niż próbka i próbka kontrolna, pobranych w toku kontroli.

Przywołane powyżej przepisy nie pozostawiają wątpliwości zarówno co do sposobu pobierania próbek, ich ilości, jak i trybu postępowania z pobranymi próbkami.

Wskazać należy, że badania próbek jednoznacznie potwierdziły że paliwo jest niezgodne z wymaganiami rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 22 ust. 8 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, wyniki badań pobranych próbek stosuje się do jakości całej partii paliwa znajdującego się w zbiorniku, z którego pobrano próbki.

Prezes UOKiK nie kwestionuje załączonych do odwołania wyników badań laboratoryjnych z 20-22 grudnia 2023 r. wykonanych na zlecenie strony (sprawozdanie nr 75/TE/2023), jednak wyniki te nie mogą być brane pod uwagę w toku niniejszego postępowania, z powodów wskazywanych już powyżej, tj. braku możliwości uznania próbki pobranej przez stronę, gdyż ustawodawca jasno określił procedury kontroli badania próbek, a badania laboratoryjne jednoznacznie wskazały niezgodności z wymaganiami rozporządzenia. Ponadto organ nie wie z jakiej partii paliwa zostały pobrane próbki do badań laboratoryjnych przez przedsiębiorcę i taka informacja nie może być oparta wyłącznie na oświadczeniu strony.

Odnosząc się do zarzutu strony, iż nastąpiło naruszenie przepisów art. 15 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz art. 18 ustawy o Inspekcji Handlowej poprzez przyjęcie, iż stwierdzona nieprawidłowość polega na gromadzeniu paliwa w stacji zakładowej należącej do strony wskazać należy, że ustawodawca określił definicję gromadzenia w art. 2 ust. 1 pkt 16 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, tj. przechowywanie paliwa nieprzeznaczonego do wprowadzania do obrotu. Podczas kontroli 13 listopada 2023 r. osoba czynna jednoznacznie oświadczyła, że kontrolowany nie

posiada koncesji na obrót paliwami, ponieważ nie dokonuje ich sprzedaży (załącznik nr 1 do akt kontroli z 13 listopada 2023 r.). Paliwo jest wykorzystywane w ramach działalności gospodarczej przedsiębiorcy - stacji zakładowej, tj. paliwo jest własnością strony i służy do tankowania należących do strony pojazdów.

W związku z powyższym olej napędowy w stacji zakładowej należy uznać za gromadzony, dlatego też zarzut strony jest niezasadny.

Odnosząc się do zawartego w odwołaniu zarzutu dotyczącego naruszenia przepisów art. 7, w związku z art. 77 § 1 kpa, Prezes UOKiK wyjaśnia, co następuje.

Na wstępie należy zauważyć, iż zarzut strony sprowadza się do tego, że organ pierwszej instancji nie dokonał pobrania próbki bezpośrednio ze zbiornika.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 19 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ustawodawca jednoznacznie wskazuje, że stacja zakładowa - to zespół urządzeń należących do przedsiębiorcy, służących do zaopatrywania w paliwa w szczególności pojazdów, w tym ciągników rolniczych, maszyn nieporuszających się po drogach, rekreacyjnych jednostek pływających, a także wybranych flot, przez niego używanych.

Na stacji paliw pojazdy tankuje się z dystrybutora, nie zaś ze zbiornika. Dlatego też próbki do badań pobiera się z dystrybutora. W art. 2 ust. 1 pkt 38 ww. ustawy określono natomiast definicję dystrybutora jako odmierzacza paliw będącego instalacją pomiarową, przeznaczoną do tankowania paliw na stacjach paliwowych. Co do zasady w stacjach zakładowych pobór paliwa odbywa się za pomocą dystrybutora. Ponadto należy podkreślić, że o wyborze sposobu poboru próbki każdorazowo rozstrzygać będzie cel ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw określony w art. 3 ust. 1. Skoro paliwa powinny spełniać wymagania jakościowe ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, zatem wymagania stawiane paliwu tankowanemu z dystrybutora, powinny dotyczyć właśnie tego paliwa, które jest tankowane przez ostatecznego odbiorcę z dystrybutora. Z uwagi na fakt, iż na stacji zakładowej strony tankowanie autobusów odbywało się z dystrybutora próbki paliw do badań laboratoryjnych również zostały pobrane z dystrybutora.

Ponieważ zakres kontroli jakości paliw obejmuje również paliwa oferowane w hurtowniach, w obrocie hurtowym pobór próbek odbywa się poprzez pobranie próbek paliw ze zbiornika. Powyższa zasada została uznana za prawidłową także przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie czemu dał wyraz w uzasadnieniach wyroków m.in. z: 19 grudnia 2022 r., sygn. V SA/Wa 3752/21, 9 stycznia 2019 r. sygn. VI SA/Wa 1935/18 wydanych w sprawach skarg na decyzje wydane w oparciu o art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o Inspekcji Handlowej. Ponadto ponownie wskazać należy, że inspektorzy reprezentujący Małopolskiego WIIH pobrali próbki paliw zgodnie z obowiązującymi procedurami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych oraz postanowieniami normy PN-EN 14275 „Paliwa do pojazdów samochodowych. Ocena jakości benzyny silnikowej i oleju napędowego. Pobieranie próbek z dystrybutorów detalicznych i zakładowych”, w oparciu o którą określono przepisy ww. rozporządzenia w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych.

Zwrócić należy również uwagę, że od pierwszej kontroli z 13 listopada 2023 r. do 4 grudnia 2023 r. (18 grudnia 2023 r. była obecna osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy), spółka była informowana listownie o wszystkich czynnościach kontrolnych

oraz otrzymywała również wyniki badań próbek. Była również informowana, iż na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, strona ma możliwość zgłoszenia uwag bezpośrednio do protokołu kontroli bądź wniesienia ich na piśmie w ciągu 7 dni od dnia przedstawienia protokołu do podpisu. Przedsiębiorca nie skorzystał z tych możliwości, co oznacza, że nie miał żadnych zastrzeżeń do przebiegu kontroli, w tym do miejsca poboru próbek przez inspektorów oraz sposobu pobrania próbek i czynności opisanych w protokołach.

Odnosząc się do sugerowanej przez stronę kwestii wpływu konstrukcji infrastruktury stacji paliw na jakość paliwa pobieranego z dystrybutora (odmierzacza), Prezes UOKiK wyjaśnia, co następuje.

Na wstępie należy ponownie podkreślić, iż kontrola odbyła się w stacji zakładowej. Próbkę oleju napędowego zostały pobrane przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego WIIH z dystrybutora (odmierzacza), z którego pracownicy przedsiębiorcy tankują paliwo do autobusów. Istotą zaś regulacji zawartych w ustawach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz o Inspekcji Handlowej jest m.in. ochrona interesu gospodarczego państwa. Budowa instalacji przeznaczonej do dystrybucji paliw nie może mieć wpływu na jakość paliw, które jest używane w stacji zakładowej.

Zwrócić należy uwagę, że strona nie przedstawiła żadnych dowodów wskazujących na fakt aby to instalacja wpływała na ostateczne wyniki badań laboratoryjnych oleju napędowego. Nie podjęła działań i nie przedstawiła dowodów na modernizację infrastruktury stacji zakładowej, w postaci faktur oraz raportów serwisowych aby wyeliminować nieprawidłowości w konstrukcji rurociągu, które zdaniem strony wpływają na jakość paliwa.

Należy wyraźnie podkreślić, że to na przedsiębiorcy spoczywa obowiązek przyjęcia takich rozwiązań konstrukcyjnych rurociągu, odmierzacza i zbiornika, aby paliwo pobierane z odmierzacza paliw na stacjach zakładowych spełniało wymagania jakościowe. Sugestia strony, iż niewłaściwa jakość paliwa nie wynika z jego składu, lecz jest uwarunkowana działaniem czynników zewnętrznych np. związanych z konstrukcją odmierzacza paliw, nie ma wpływu na uznanie, iż z tego powodu paliwo może nie spełniać wymagań jakościowych określonych w obowiązujących przepisach. Jak powyżej wspomniano ustawodawca jasno wskazał w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, że zabrania się gromadzenia w stacjach zakładowych paliw ciekłych, jeżeli nie spełniają wymagań jakościowych określonych w przepisach.

W opinii Prezesa UOKiK, niedotrzymanie normy dotyczącej stabilności oksydacyjnej może powodować wzrost lepkości oraz powstanie żywic i osadów, które mogą poważnie zaszkodzić eksploatacji pojazdu, blokując zarówno filtry jak i pozostałe elementy układu paliwowego, co również przyczynia się do zwiększenia zanieczyszczenia środowiska. Zanieczyszczenie środowiska stanowi element zagrożenia interesom gospodarczym państwa bowiem normy konkretnych parametrów paliw zostały określone aby zapobiegać zanieczyszczeniu środowiska, którego jakość ma ogromny wpływ na zdrowie ludzi. Nie sposób również pominąć faktu, że jak wykazały badania laboratoryjne próbek, naruszenie wymagań jakościowych w tym przypadku ma charakter skrajny i skrajność ta w tym samym stopniu dotyczy stabilności oksydacyjnej wyrażonej w „h”, jak i w „g/m³”.

Biorąc powyższe pod uwagę, zarzuty strony dotyczące naruszenia przepisów art. 7, w związku z art. 77 § 1 kpa polegające na niewyczerpującym zebraniu i rozpatrzeniu materiału dowodowego tj. niezbadania jakości paliwa na podstawie próbek pobranych

bezpośrednio ze zbiornika, w którym gromadzone jest paliwo i nieuznania wyników badań próbek pobranych przez stronę za prawidłowe należy uznać za niezasadne.

Odnosząc się do wniosku pełnomocnika strony o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji dotyczącej kwestionowanego oleju napędowego, Prezes UOKiK wskazuje, że badania próbek, jak wykazano powyżej, nie potwierdziły, iż paliwo spełnia wymogi rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, w związku z powyższym, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwo niezgodne z rozporządzeniem nie może być gromadzone w stacjach zakładowych paliw ciekłych.

W kontekście powyższego, brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji nr 123/2023 Małopolskiego WIIH z 18 grudnia 2023 r.

Zważywszy na przedstawione okoliczności należało postanowić, jak w sentencji. Decyzja niniejsza jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo - administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie

wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) [xxxxxxxxxx]
- 2) Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej